

[Handwritten mark]

የኢትዮጵያ አእምሮዊ ንብረት ጽ/ቤት

(የንግድ ምልክትና ኢንዱስትሪያዊ ንድፍ ጥበቃና ልማት የስራ ሃይት)

የንግድ ምልክትን አገደገና ለመመዘገብ የወጣ የአፈጻጸም መመሪያ

640/2013

ጥር 2005 ላይ

አዲስ አበባ

የንግድ ምልክትን እንደገና ለመመዘገብ የወጣ የአፈጻጸም መመሪያ

የመመሪያው አስፈላጊነት

በሃገራችን የተጠናከረ የንግድ ምልክት ምዝገባና ጥበቃ አሰራር መኖር ፍትሃዊ የንግድ ውድድርን ለማረጋገጥ ማህበረሰብ መልካም ስምን ዝናውን ጠብቆ በገበያ ላይ ተጠቃሚ ለመሆን ከማስቻሉም በላይ በህገጠጥ መንገድ በገበያ ላይ መሳካርን ለመፍጠር ተገቢያልሆነ ጥቅም ለማግኘት የሚፈለጉትን እካላት በማዳደር የሽግግርን ጥገና ማረጋገጥና የውጭ ኢንቨስትመንትን ለመሳብ የቴክኖሎጂ ሽግግርን ለማፋጠን የሚያስችል ስርዓት ነው።

ይህንን ንግድ ለማሰኘት ያስተል ዘንድ የንግድ ምልክት ምዝገባና ጥበቃ አዋጅ ቁጥር 501/1998 የወጣ ቢሆንም አዋጁን ተግባራዊ ማድረግ የሚያስችል ደንብ ባለመውጣቱ እስከአሁን አዋጁን በተሟላ መልኩ ተግባራዊ ማድረግ አልተቻለም። በተጨማሪም በአዋጅ አንቀጽ 46(1) መሰረት አዋጁ ከመውጣቱ በፊት የተቀመጡ የንግድ ምልክቶች አዋጁ ከወጣበት ጊዜ ጀምሮ በገጽ ወራት ጊዜ ጠብቆ እንደገና መመዘገብ እንዳለባቸው ቢደነገገም የማስፈጸሚያ ደንቡ ባለመውጣቱ ምክንያት እንደገና ምዝገባው እስከአሁን ተግባራዊ መሆን አልቻለም። በመሆኑም አዋጁ ከመውጣቱ በፊት የተቀመጡ ንግድ ምልክቶች ከዚህ ህግ ድንጋጌ አኳያ ሲታይ ህጋዊ ጥበቃ የላቸውም ብሎ ለመከራከር ለር ይከፍታል። በተጨማሪም አዋጁ ከወጣ በኋላ የተመዘገቡ የንግድ ምልክቶችም ቢሆኑ በአዋጁ በተቀመጠው የጥበቃ ጊዜ መሰረት የተመዘገቡ ባለመሆናቸው አዋጁንና ደንቡን መሰረት እድርጎ ተመዝግቦል ማለት አይቻልም።

በመሆኑም አዋጁን ለማስፈጸም የሚያስችለው ማስፈጸሚያ ደንብ 273/2005 በሚኒስትሮች ምክር ቤት ጸድቆ ተግባራዊ በመሆኑ አዋጁንና ይህን ደንብ መሰረት በማድረግ አዋጁ ከመውጣቱ በፊት የተመዘገቡ ሁሉንም የንግድ ምልክቶች እንደገና መመዘገብ የገድ የሚል ሲሆን አዋጁ ከወጣ በኋላ የተመዘገቡ የንግድ ምልክቶችንም ቢሆን በአዋጁ በተቀመጠው ጊዜና በደንቡ የተመለከቱ ጉዳዮችን ይከተተ የምዝገባ ሰርተፊኬት መሰጠት አስፈላጊ በመሆኑ በደንቡ አንቀጽ 59 መሰረት ጸ/ቤቱ ማስፈጸሚያ መመሪያ ለማውጣት በተሰጠው ስልጣን መሰረት የንግድ ምልክት ምዝገባ የሚመራበት ይህን ዘርዘር የላረጋገጠ መመሪያ አዘጋጅቷል።

ክፍል አንድ

አጠቃላይ ድንጋጌ

1. አጭር ርዕስ

ይህ መመሪያ የንግድ ፖለቲካን እንደገና ለመመዘገብ የወጣ መመሪያ ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

2. ትርጓሜ

- 1) "አመለካቱ" ማለት የንግድ ምልክቱን ቀይሞ ሲል በግብተ መዝገብ ወይም የስተመጠ ወይም የስመዘገብና በዚህ መመሪያ መሰረት ፖለቲካን እንደገና ለማስመዘገብ ወይም የምዝገባ ግዛቶችን ለማድረግ ማመልከት የተረዘ አመልካች ነው።
- 2) "የትኩረት ባለሙያ" ማለት ቀይሞ ሲል እንደገና ንግድ ፖለቲካ በጽ/ቤቱ ውስጥ አስመዘገቦ ወይም ጥቅም ላይ እያዋለ የሚገኝ ግለሰብ ወይም ድርጅት ማለት ነው።
- 3) "የምዝገባ ማስተካካያ" ማለት አዋጁ ከወጣ በኋላ በተመዘገቡ የንግድ ፖለቲካዎች ላይ በእዋጁ በተመጠው የጥበቃ ጊዜና በደንቡ ላይ የተጠቀሱትን ጉዳዮች በማጥፋት አዲስ የምዝገባ ምስክር ወረቀት መስጠት ማለት ነው።
- 4) "የተቀመጠ የንግድ ፖለቲካ" ማለት አዋጁ ከመውጣቱ በፊት ሰራ-ነገር ምርመራ ላይካሂደው በጽ/ቤቱ የተቀመጠና ሕድላት አየተካሂደው የቆየ የንግድ ፖለቲካ ማለት ነው።
- 5) "የተረጋገጠ የንግድ ሰራ ፈቃድ ወይም የንግድ ፖለቲካ ምዝገባ ሰርተፊኬት" ማለት በውጭ ሀገር ንግድ ሰራ ፈቃዱን ወይም ንግድ ፖለቲካ ምዝገባ ሰርተፊኬቱን በስጠው አካል ተፈርጥኖ ማህተም ተደርጎበት የሚላጥ ኮሪኒኖል ማስረጃ ማለት ነው።
- 6) "አዋጅ" ማለት የንግድ ፖለቲካ ምዝገባና ጥበቃ አዋጅ ቁጥር 501/1998 ማለት ነው።
- 7) "ደንብ" ማለት የንግድ ፖለቲካ ምዝገባና ጥበቃ ደንብ ቁጥር 273/2005

3. የተረጋገጠው ወሰን

ይህ መመሪያ አዋጁ ከመውጣቱ በፊት በተቀመጡና አዋጁ ከወጣ በኋላም በተመዘገቡ የንግድ ፖለቲካዎች ላይ ተረጋግጦት ይኖረዋል።

ክፍል ሁለት

ስለምዝገባ

4. ማመልከት ስለሚገባበት ሁኔታ

- 1) አዋጁ ከመውጣቱ በፊት የተቀመጡ ሁሉም የንግድ ፖለቲካዎች በአዲስ መልኩ የምዝገባ ማመልከት ማቅረብና አስረገጠውን የምርመራ ሂደት ማለፍ አለባቸው።

- 2) እዋጁ ከወጣ በኋላ በተመዘገቡ የንግድ ምልክቶች ላይ የሚተርብ ማመልከቻ ቀደም ሲል በተካሄደው ምዝገባ ላይ ማስተካከያ ለማድረግ ይሆናል።
- 3) የምዝገባ ማስተካከያ የማድረግላቸው የንግድ ምልክቶች ጥበቃ ላላቸውና ከሰዓት ገደብ ውስጥ ስተረው የጥበቃ ጊዜያት ብቻ ይሆናል።

5. ስለክፍያ

- 1) ለምዝገባ ማስተካከያ የሚተርብ ማመልከቻ ቀደም ሲል በጽ/ቤተ ማመልከቻ የቀረበው በመዘኑ ለማመልከት የሚከፈል ዘጠኝ አድጋሚ ሆኖም አመልካቾች ለምዝገባ ማስተካከያው በደንብ ላይ የተቀመጠውን የምዝገባ ስርተፊኬት ክፍያ መክፈል ይኖርባቸዋል።
  - 2) ለአንዳንድ ምዝገባ የሚተርቡ የንግድ ምልክት ማመልከቻዎች በደንብ የተመለከተውን የማመልከቻና የስርተፊኬት ክፍያ የሚክፈል ይሆናል።
- 2) ከ1750.00 ብር በላይ የሆኑ ክንግድ ምልክት ስራ ጋር የተያያዙ ክፍያዎችን በሲ.ፒ.አ መክፈል አለባቸው።

6. የምዝገባ ቅደም ተከተል

- 1) በዚህ መመሪያአንቀጽ 16 ውስጥ የጊዜ ገደብ ውስጥ ስቅጫዊ እንደገና መመዝገብ ያለባቸው የንግድ ምልክቶች እዋጁ ከመውጣቱ በፊት የተቀመጡ ሲሆኑ እንደምዝገባ ቅደም ተከተላቸው ቅድሚያ ይለጣቸዋል።
- 2) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 በተጠቀሰው ቅደም ተከተል መሰረት ጽ/ቤተ ዝርዝር የምዝገባ ፕሮግራም ሊያወጣና ለደንበኞች ሊያሳውቅ ይችላል።

7. ከማመልከቻ ጋር ስለሚተርቡ ሰነዶች፤

- 1. በእዋጁ አንቀጽ 8 እና በደንቡ አንቀጽ 9 ላይ የተመለከተት ሰነዶች ከማመልከቻው ጋር የሚተርቡ ሲሆን የሃገር ውስጥ አመልካቾች ህጋዊ የንግድ ስራ ፈቃድ ማቅረብ ይኖርባቸዋል።
- 2) የውጭ ሃገር አመልካቾች በየሃገራቸው ስልጣን ባለው አካል የተሰጠ የተረጋገጠ የንግድ ስራ ፈቃድ ወይም የንግድ ምልክቱ የተመዘገበበትን የንግድ ምልክት ምዝገባ ስርተፊኬት ማቅረብ ይኖርባቸዋል።
- 3) ለምዝገባ የተረበው የንግድ ምልክት የሚሸፍናቸው ሰነዶች ወይም አገልግሎቶች በንግድ ስራ ፈቃዱ ከተፈተሩበት የስራ መስፈርት ጋር ተመሳሳይ መሆን አለበት።

8. ቀደም ሲል የነበሩ ማስረጃዎች ስራ ላይ ስለሚውሉበት ሁኔታ፤

ቀደም ሲል ለጽ/ቤቱ ገቢ የተደረጉ ሰነዶች እንደአስፈላጊነታቸው በጽ/ቤቱ ተነሳሽነት ወይም በአመልካቹ ጥያቄ መሰረት ለእነደገና ምዝገባው ስራ ላይ እንዲውሉ ማድረግ ይገባል።

9. ስለመድጃዎች አመዘጋብ

1. ጽ/ቤቱ በግንባር፣ በፖስታና በኢሌክትሮኒክስ ዘዴ የማተራረቢያውንና በደንቡ አንቀጽ 14 መሰረት የተቀበሉትን ማመልከቻዎች በአጠቃላይ የሌላውንም መዘገብ ማውጣት አለበት።

2. መረጃ አገልግሎት ለሰጠው ሰነድ ላይ የተጠቀሱት ማመልከቻዎች ለሌሎች ማመልከቻዎች ለመሰጠት አይችሉም።

10. በፖስታና በኢሜይል ስለሚላኩ ጉዳዮች፤

1. በሃገር ውስጥ የሚገኙ አመልካቾች በፖስታና በኢሌክትሮኒክስ ዘዴ ማመልከቻ ማቅረብን በሰነድ መሳሪያ ላይ ለሌሎች ማመልከቻዎች ላይ ለማስተካከል መሰረት አንድ ወይ የተሟላ ሰነድ ማቅረብ አለባቸው።

2. ሰነዱ በኢሌክትሮኒክስ ዘዴ ከተላከ ጽ/ቤቱ ኮፎ በማድረግ ከፋይል ጋር ማያያዝ ይኖርበታል።

3. በሁለቱም ዘዴዎች የሚላኩ ማመልከቻ ሰነድ ለጽ/ቤቱ የደረሰበት ቀን የማመልከቻ ኮንተይነር ይመሰገናል።

4. ደንበኞች በኢሌክትሮኒክስ ዘዴ መገናኘት የሚያስችላቸው በስራ ሂደቱ ስም የኢሜይል አካውንት መክፈት ይኖርበታል።

5. ለጉዳዩ የሚከፈል ክፍያ ካለ በጽ/ቤቱ የባንክ አካውንት ገቢ ተደርጎ የደረሰኛ ቅጽ ከላይ በነገሱ ተራ ቁጥር 1 ከተጠቀሰው ሰነድ ጋር ተያይዞ መላክ አለበት።

6. በተረበው ሰነድ ላይ ማስተካከያ ማድረግ ካስፈለገ ለአመልካቹ ሰነዱ በተላከበት አገልግሎት ማስተካከያ እንዲያደርግ ማሳወቅ ይኖርበታል።

7. ከጽ/ቤቱ ጋር ያለውን የግንኙነት አማራጮች ለማስፋት ያስችል ዘንድ በፖስታ መላኩ ማመልከቻውን ለሌሎች የግንኙነት አማራጮች መላኩን ግንባር ላይ ስለሌለው ስልክ ቁጥር፣ ፋክስ እና ሌሎች አድራሻዎችን ማሳወቅ ይኖርባቸዋል። በመሳሪያ የግንኙነት አድራሻዎች አጠቃላይ ደንበኞች ለማጠቃለያ የግንኙነት ችግር ጽ/ቤቱ ተጠቃሚ አይሆንም።

11. አዋጁ ከወጣ በኋላ የተመዘገቡና መሰረታዊ ጉድለት ስላለባቸው ምዝገባዎች፤

1) አዋጁ ከወጣ በኋላ የተመዘገቡና መሰረታዊ ችግር ያለባቸው የንግድ ምልክቶች ለስተኛ ጠገን በሚያቀርቡ ጥያቄ ጠይም በጽ/ቤቱ ተገልጿል፤ የሰራ ገጽ ምርመራ በማድረግ ውሳኔ ይሰጣል።

2) ጽ/ቤቱ መሰረታዊ ጉድለት ያለባቸውን የንግድ ምልክት ምዝገባዎች የሚያጣራ ጊዜያዊ የባለሙያዎች ኮሚቴ ሊያቋቋም ይችላል።

12. የንግድ ምልክት ምዝገባ ተጋዋሪ ጥሪ ግንኙነት ስለግዜ ጋጅ፤

1. በደንብ አንቀጽ 26 መሰረት የሚጠጣው የተቋሙ ጥሪ ማስታወቂያ በአማርኛ ጠይም በአንገሉ ሆኖ በሰጠው ኮፒ በአመልካች ተዘጋጅቶ ለጽ/ቤቱ መቅረብ አለበት፤ ጽ/ቤቱም የቀረበውን ማስታወቂያ ትክክለኛነቱን በማረጋገጥ ሰፊ ሃገራዊ ስርጭት ባለው ጋዜጣ አንዲታተም ከመሸኛ ደብዳቤ ጋር አዘጋጅቶ ለአመልካች ይሰጣል።

2. በቀላል የሚደረጉ የንግድ ምልክት ማስታወቂያዎች በጥቁርና ነጭ ቀለም በሚታተሙበት ጊዜ የተለመደ ሃይማኖት ጉንጂት ዘግልጽ በሚያሳይ መልክ መገለጽ አለበት።

13. የንግድ ምልክት ምዝገባን ስለመታወግ

በአዋጁ አንቀጽ 13 እና በደንብ አንቀጽ 27 መሰረት የሚቀርብ የንግድ ምልክት ምዝገባ ተቃውሞ በሁለት ኮፒ ተዘጋጅቶ ለጽ/ቤቱ መቅረብ አለበት፤ በተመሳሳይ መልክ በቀረበ ተቃውሞ ላይ የሚሰጥ መልስ በሁለት ኮፒ ተዘጋጅቶ መቅረብ ይኖርበታል።

14. ስለማስታወቂያዎች ዝግጅት፤

የንግድ ምልክት ምዝገባ ጋር የተያያዙ የተቃውሞ ጥሪ ማስታወቂያዎች፣ የምዝገባ ማስታወቂያዎች፣ የመብት መሰረዝ፣ መብት ማስተላለፍ፣ ፈቃድ ውል መስጠት በህጉ በተመለከተው መሰረት ሰፊ ሃገራዊ ስርጭት ባለው ጋዜጣ አንዲወጣ ከመደረጉ በተጨማሪ አንደኛው ጋዜጣ ላይ ለጽ/ቤቱ ድህረ-ገጽና በአዲስ ሀገር ጋዜጣ መውጣት ይችላል።

15. የቅድመ-ትኩረት ስለማስከበር፤

አዋጁ ከመውጣቱ በፊት የተቀመጡና በየጊዜው እድላት እየተካሄዱት የቀድሞ የንግድ ምልክቶች በአዋጁ መሰረት አንደኛው ባይመዘገቡም በንግድ ምልክት አገልግሎት ምዝገባ ጠቅላይ ሰነድ መልክ የቅድሚያ መብት ያገኛሉ። በተጨማሪም ከአገልግሎት የንግድ ምልክቶች ጋር ተመሳሳይ የሆኑ የንግድ ምልክቶች ተመዘገበው ከተገኙ በኋላ ተመዘገቦ የተገኙ የንግድ ምልክት ሰነድ ለመሰጠት ይሰጣሉ።

16) ምዝገባ የሚካሄድበት የጊዜ ገደብ

1) የገንዘብ ምልክት እንደገና ምዝገባ ደንቡ እድቆ ስራ ላይ ከዋለበት ጊዜ ጀምሮ በእንደ ላይ ላይ ተኩል ጊዜ ውስጥ መክናወን ይኖርበታል።

2) አዋጁ ከወጣ በኋላ የተመዘገቡ የገንዘብ ምልክቶችም በዚህ ጊዜ ውስጥ አስፈላጊውን የምዝገባ ማስተካከያ ማካሄድ ይኖርባቸዋል። በተጨማሪም የስራ ክፍሉ አስፈላጊውን ምርጫ በጥንታ ላይ ጥላይ ይኖርበታል።

3) በወቅቱ የሚኖረውን ሁኔታ ግንዛቤ ውስጥ በማስገባት ጽ/ቤቱ ከላይ የተጠቀሰውን ጊዜ እንደሚታወቅ ሊያራዝመው ይችላል።

4) በተራዘመው ጊዜ ውስጥ እንደገና ያልተመዘገበ የገንዘብ ምልክት እንዲተተው የሚቆጠር ይሆናል።

17. የመመሪያው ተፈጻሚነት

ይህ መመሪያ ከገንዘብ ምልክት ምዝገባ ጥበቃ ጋር በተያያዙ ጉዳዮች ላይ ተፈጻሚ የሚሆን ሲሆን ከዚህ መመሪያ ጋር የሚቃረኑ ልማዳዊ አሰራሮችና መመሪያዎች ተፈጻሚነት አይኖራቸውም።

18. መመሪያውን ስለማሻሻል

ይህን መመሪያ ለማሻሻል የሚያስችሉ ሁኔታዎች ሲፈጠሩና በጽ/ቤቱ የሚኒደመንት ኮሚቴ አባላት አብላጫ ደምጽ ሲያመጡ ለሽራ ይችላል።

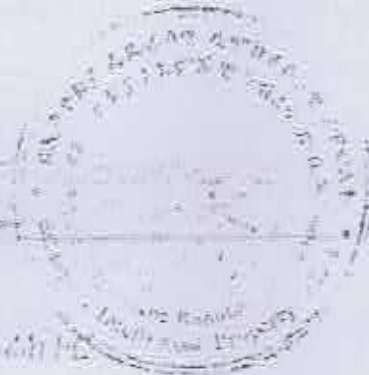
19. መመሪያው ተፈጻሚ የሚሆንበት ጊዜ

ይህ መመሪያ በጽ/ቤቱ የሚገኝበትን ኮሚቴ ዓባላት አብላጫ ደምጽ ከአድቀበት ጥር 03 2005 ዓ.ም ጀምሮ የጻፍ ይሆናል።

አዲስ አበባ

ጥር 3 ቀን 2005 ዓ.ም

[Handwritten signature]
በርሃኑ አደቃ

የአቅጣጫ ስልጠና ማዘጋጀት ጽ/ቤት ጥናት ዳይሬክቶሬት

12.4) ከላይ በተገለጸው መልኩ የሚተርፉ አስተያየቶችን የሰጠ ሂደት መሪው ከሰጠ ሂደቱ ለውጥ ስራ አመራር ጋር በመነጋገር የመጥቀሱ አቅጣጫዎችን ያስተምሳል።

13) ተፈጻሚነት ስለማይኖራቸው አሰራሮች

በሰጠ ሂደቱ በተለገጠ ሰነድ ላይ የሚገኙትን ስራዎች መመሪያ ጋር የሚደገፉ ልማቶች አሰራሮች መመሪያው ከሚያስፈልጉት ቀን ጀምሮ ተገቢነት አይኖራቸውም።

14) መመሪያውን ተግባራዊ ስለማይረገግ

በሰጠ ሂደቱ መሪው የሚመለከት ስራዎች መመሪያ ጋር የሚደገፉ ልማቶች አሰራሮች መመሪያውን ማስረጃ አስገኝቶ።

15) መመሪያውን ስለማሻሻል

በሰጠ ሂደቱ መሪው አመራር ስራዎችን ያህ የውጭ አሰራር መመሪያ አንደኛ ልሻሻል ያችላል።

16) መመሪያው ስለሚጸናበት ጊዜ

ይህ መመሪያ ከገፅ 05-2004 ኅ.ም ደንብ የጸና ይሆናል።

የአትላንቲክ አድጎራዊ ገበሬዎች ጽ/ቤት

ዘርገህ አዲስ

ዋና ዳይሬክተር

